

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Petru Moraru

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Mazniuc Victor în numele inculpatului Ursu Igor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Ursu Igor Anatolie,

născut la 18 august 1976, originar din s. Tîrnova, r-nul Dondușeni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Valea Crucii 4, ap.56.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1.de la 14 decembrie 2012 - pînă la 14 noiembrie 2013; (instanța de fond);

2.de la 16 decembrie 2013 - pînă la 05 februarie 2014; de la 16 decembrie 2014 - pînă la 19 iunie 2015 (instanța de apel);

3.de la 08 aprilie 2014 - pînă la 28 octombrie 2014; de la 12 august 2015 – pînă la 26 ianuarie 2016 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2013, Ursu Igor a fost condamnat în baza art.190 alin. (4) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități ce reglementează relațiile patrimoniale pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în sumă de 4 500 Euro, echivalentul în valută națională la momentul executării hotărîrii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Ursu Igor, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în perioada decembrie 2009 - martie 2010, a afirmat potențialelor victime despre posibilitatea depunerii actelor pentru redobândirea și urgentarea obținerii cetățeniei române în timp de 2 luni în schimbul unei sume de 1000 Euro pentru o persoană și solicitând în acest scop de la părțile vătămate toate actele necesare pentru inițierea procedurii de dobândire a cetățeniei.

Astfel, în acest scop, la 15 decembrie 2009, Ursu Igor, aflându-se la domiciliul cet. Plenis Natalia din str. P.Zadnipru 8/1, ap.105, mun. Chișinău, a primit de la aceasta avans în suma de 1000 Euro indicând că peste două luni documentele vor fi perfectate. Ulterior, la 03 ianuarie 2010, Ursu Igor din nou s-a întâlnit cu Plenis Natalia și mama ultimei - Plenis Tatiana, la domiciliul acesteia, unde Plenis Tatiana i-a transmis inculpatului încă 1000 Euro, achitând astfel toată suma solicitată de el pentru perfectarea documentelor pe numele lui Plenis Natalia și fratelui acesteia, Plenis Ruslan.

Tot el, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cunoscând că Plenis Natalia este studentă în anul VI la Universitatea de Stat de Medicină și Farmaceutică „Nicolae Testemițeanu” și că dorește să se angajeze la o anumită specialitate a rezidenturii universității nominalizate, i-a comunicat că poate organiza admiterea ei la specialitatea dorită contra sumei de 3000 Euro.

Astfel, în luna februarie 2010, Ursu Igor i-a comunicat lui Plenis Natalia că banii urmează să-i transmită prin intermediul soției sale - Ursu Vera, cu care partea vătămată s-a întâlnit în aceeași zi în sec. Ciocana, mun. Chișinău, unde i-a transmis suma de 2000 Euro.

Ulterior, la începutul lunii martie 2010, la cerințele lui Ursu Igor, partea vătămată i-a mai transmis suma de 500 Euro prin intermediul fratelui său, Plenis Ruslan.

Astfel, prin acțiunile sale Ursu Igor a cauzat părții vătămate Plenis Natalia daune în proporții mari în sumă de 4500 Euro, care conform cursului oficial a BNM la acel moment constituiau 78 750 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința, cu apel au contestat-o inculpatul și avocatul acestuia V. Mazniuc, care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea

cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, argumentând că fapta lui Ursu Ig. nu întrunește elementele infracțiunii imputate, iar probele administrate și cercetate în ședința de judecată nu demonstrează vinovăția acestuia. Totodată, s-a menționat că nu pot fi admise ca probe: raportul de testare poligraf nr.1842 din 25.05.2012; discul DVD-R ELLITEX cu convorbirile dintre partea vătămată și inculpat, deoarece a fost înregistrat de către o persoană care nu are dreptul de a efectua asemenea acțiuni procesuale; ordonanța de punere sub învinuire din 10.10.2012, deoarece în privința inculpatului a fost admisă încălcarea principiului dublei condamnări.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2014, apelul inculpatului și avocatului acestuia V.Mazniuc a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Ursu Igor, a fost încetat, în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către procuror, care, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, argumentând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de încetare a procesului penal, iar motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, acesta fiind expus neclar. Instanța a dat o interpretare eronată probelor prezentate de acuzare, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului Ursu Ig.. La fel, s-a invocat că instanța eronat a interpretat prevederile art.22, 94, 287, 251 Cod de procedură penală, or pe parcursul urmăririi penale nu au fost admise încălcări esențiale, care ar atrage nulitatea actelor procedurale și probelor. La pronunțarea deciziei de încetare a procesului penal instanța de apel nu a verificat legalitatea sentinței prin prisma temeiniciei soluției adoptate de prima instanță, astfel încât pripit a ajuns la concluzia despre încetarea procesului penal, neindicând care anume motiv concret sau încălcare concretă din cele enumerate în descriptivul deciziei a dus la soluția de încetare a procesului penal.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 octombrie 2014, recursul declarat a fost admis, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de

judecată.

7. În motivarea soluției sale instanța de recurs a constatat, că Curtea de Apel pripit a reținut în seama lui Ursu Ig. prevederile art. 22 Cod de procedură penală, precum și nu a verificat dacă părțile au avut obiecții referitor la acțiunile de urmărire penală, dacă unele probe urmează a fi excluse și dacă părțile au depus vreo plîngere privind recunoașterea nulității actelor procesuale în cadrul urmăririi penale în conformitate cu prevederile art. 313 Cod de procedură penală, sau dacă au invocat motivul dat anterior în cadrul examinării cauzei în prima instanță.

La fel, s-a menționat că instanța de apel în descriptivul deciziei a făcut concluzii care se exclud reciproc, or aceasta inițial a constatat că între inculpat și partea vătămată au avut loc relații civile, iar în dispozitiv a încetat procesul penal, astfel că motivarea soluției contrazice cu dispozitivul hotărîrii.

8. Rejudecînd cauza prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, apelul declarat a fost respins ca nefondat și menținută fără modificări sentința contestată.

9. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că vina inculpatului în cele înscrinate a fost pe deplin dovedită atît prin declarațiile părții vătămate, martorilor Plenis Ruslan, Gavrilov Valeriu, Miha Ion, Plenis Tatiana, cît și prin înscrisurile din dosarul penal, iar în acțiunile lui Ursu Igor sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Curtea de Apel a concluzionat că instanța de fond just a încadrat acțiunile inculpatului nefiind constatate careva încălcări a prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3) și 287 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul a relevat că ordonanța de punere sub învinuire a lui Ursu Igor este legală și corespunde cerințelor art. 287 alin. (2) Cod de procedură penală. La fel, Curtea a constatat că inculpatul nu a fost achitat, nici condamnat printr-o hotărîre irevocabilă, precum și nu a fost scos de sub urmărire penală prin ordonanța procurorului rămasă definitivă, prin urmare în speță nu este prezentă o dublă incriminare ori o hotărîre care să aibă puterea lucrului judecat.

În continuare, Curtea de apel a remarcat că în speță nu au fost constatate careva încălcări a prevederilor art. 251 Cod de procedură penală, prin urmare nu există temei pentru recunoașterea nulității vre-unui act procedural

întocmit în privința inculpatului sau excluderea vre-unei probe.

Așadar, Colegiul penal a conchis că atât la faza de urmărire penală cât și în instanța de judecată s-a stabilit cu certitudine cui i-a transmis partea vătămată sumele bănești, în ce loc și în ce scop și care-s consecințele prejudiciabile survenite ulterior.

Ținând cont de cele menționate mai sus, Curtea a conchis că sentința contestată este legală atât în partea încadrării juridice cât și în partea aplicării pedepsei, iar careva temeiuri de casare a acesteia nu au fost stabilite.

10. Împotriva sentinței și deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Mazniuc V. în numele inculpatului, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 8), 14), 15) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor contestate cu pronunțarea unei hotărâri de încetare a procesului penal în privința lui Ursu Igor în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- acuzarea nu a prezentat probe concludente care ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, or acuzațiile aduse inculpatului au la bază declarațiile părții vătămate și rudelor acesteia, care se află în conflict cu Ursu Ig., nefiind mulțumite de modul în care primul și-a executat obligațiile asumate, declarații care nu sunt confirmate în coroborare cu declarațiile martorilor Gavrilov V., Miha I. și Ursu V.;

- apelul declarat a fost examinat superficial, fără a fi supusă controlului temeinic și corectitudinea soluției date de prima instanță, or noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii;

- sentința a fost bazată pe probe inadmisibile și anume: raportul de testare "Poligraf", descifrările convorbirilor telefonice; disc-suport informațional "Ellitex", copii de pe documente care nu adevăresc circumstanțe care au importanță pentru cauză;

- instanțele de fond și de apel nu s-au pronunțat asupra criticilor formulate privind inadmisibilitatea unor probe;

- calitatea de bănuț a încetat de drept la expirarea termenului stipulat de lege și nu la încetarea urmăririi penale, iar ordonanța de punere sub învinuire

a fost emisă peste termenul legal prevăzut la art. 63 Cod de procedură penală, fiind contestată la etapa urmăririi penale și în prima instanță, unde s-a solicitat recunoașterea nulității acestui act procedural;

- ordonanța de punere sub învinuire a fost emisă în absența de fapte noi ori recent descoperite sau a unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, cu încălcarea procedurii stabilite și a prevederilor art. 17, 22, 230 CPP, art. 4 al Protocolului 7 la Convenție;

- instanța de judecată internațională în cauza Zolotuhin vs Rusia a decis că urmărirea penală repetată, chiar dacă ea pînă la urmă s-a definitivat cu achitare, este incompatibilă cu art. 4 al Protocolului 7 la Convenție;

- potrivit deciziilor CSJ nr. 1ra-357/2008 din 25.04.2008 și nr. 1ra-889/2011 din 27.12.2011 s-a constatat că organul de urmărire penală a înaintat învinuirea cu încălcarea prevederilor art. 63 alin. (2) CPP, astfel că acest act procedural este lovit de nulitate, iar odată ce ordonanța de punere sub învinuire este nulă, devin nule și toate celelalte acte procedurale, inclusiv judecarea cauzei și adoptarea sentinței;

- încheierea judecătorului de instrucție din 15.03.2012 nu a fost contestată de apărare, deoarece din practica CSJ, rezultă că "*noțiunea de încheieri judecătorești irevocabile*" nu cuprinde încheierile adoptate de judecătorul de instrucție, or legea nu prevede o atare cale de atac;

- învinuirile poartă un caracter ilegal, fiind lovite de nulitatea actului procedural - ordonanța de punere sub învinuire din 11.11.2012, or organul de urmărire penală ilegal a înaintat învinuirea, după expirarea termenului de 3 luni vizat de lege, încălcare ce duce la nulitatea actului de învinuire efectuat peste termenul legal.

11. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, menționînd că recurentul nu a argumentat ilegalitatea hotărîrii cu indicarea problemelor de drept. Astfel, recurentul solicită reaprecierea probelor considerînd că nu au fost administrate în raport cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind comise încălcări, însă, toate acțiunile de urmărire penală, au fost efectuate legal, nefiind admise careva încălcări a legii procesual penale, ce ar fi condiționat comiterea unor erori grave de drept.

12. Judecînd recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Analizînd decizia recurată Colegiul penal, conchide că la cercetarea cauzei, instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de prevederile articolelor 26, 27, 99-101 Cod procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate de părți, le-a verificat minuțios, le-a dat o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar în ansamblul, din punct de vedere al coroborării lor și întemeiat a dedus concluzia că, acțiunile inculpatului Ursu Igor, întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul dat, instanța de apel la examinarea apelului declarat a respectat cerințele art. 414-417 Cod de procedură penală, a verificat și a apreciat conținutul probelor și valoarea lor probatorie, cu expunerea analizei desfășurate și minuțioase a acestora în textul deciziei adoptate.

Argumentele recurentului, precum că instanța de apel a apreciat incorect

și unilateral probele administrate în cauză nu au nici un suport legal.

Instanța de recurs consideră că argumentele avocatului, precum că probele prezentate de acuzare nu sunt pertinente și concludente și nu confirmă comiterea de către Ursu Ig. a infracțiunii incriminate sunt neîntemeiate, deoarece instanțele judecătorești la baza hotărârilor de condamnare au pus un cumul de probe, care au fost examinate sub toate aspectele, complet și obiectiv, probe, care fiind analizate în coroborare cu declarațiile părții vătămate cu certitudine confirmă vinovăția lui Ursu Ig. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, și anume: - *declarațiile părții vătămate Plenis N.*, care a relatat că a făcut cunoștință cu inculpatul prin intermediul unchiului său Gavrilov V., care i l-a recomandat, ca persoană care poate să o ajute la urgentarea redobândirii cetățeniei române și la perfectarea pașaportului român. Ulterior, i-a transmis inculpatului suma de 2000 Euro pentru redobândirea cetățeniei române și perfectarea actelor necesare pe numele său și a fratelui Plenis R., iar suma de 2500 Euro i-a transmis-o pentru acordarea ajutorului promis la înmatricularea la rezidentura Universității "N. Testimițeanu" la specialitatea dorită. Împreună cu inculpatul au mers la Centrul Mamei și a Copilului unde acesta i-a făcut cunoștință cu medicul Mișu I., care trebuia să o ajute să facă rezidentura. După ce a făcut cunoștință cu medicul, Ursu Ig. i-a promis că va obține pașapoartele și o să fie înmatriculată la studii (f.d.39-41, vol. II); - *declarațiile martorului Gavrilov V.*, care a confirmat că anume el le-a făcut cunoștință lui Plenis N. cu Ursu Ig., recomandându-l pe ultimul, ca persoană, care poate să o ajute să redobândească cetățenia română. La fel, a confirmat că atât inculpatul cât și soția acestuia Ursu Vera s-au întâlnit de mai multe ori cu Plenis Natalia și Plenis Ruslan, iar Natalia le-a transmis careva sume de bani pentru redobândirea cetățeniei române, însă el nu a fost prezent în momentul transmiterii (f.d.42-43, vol. II); - *declarațiile martorului Mișu Ion*, care a confirmat că Ursu Ig. împreună cu partea vătămată a fost la el, unde a avut loc o discuție în legătură cu faptul că Plenis N. dorește să facă rezidentura (f.d.44, vol. II); - *declarațiile martorilor Plenis Tatiana și Plenis Ruslan*, care au confirmat că Natalia i-a transmis inculpatului suma de 4500 Euro, pentru perfectarea actelor românești și pentru facilitarea înmatriculării la rezidentură, la specialitatea dorită (f.d.50-53, 54-58); precum și actele cauzei: - *plîngerea cet.*

Plenis N. din 15.01.2011, conform căreia partea vătămată a solicitat tragerea la răspundere penală a cet. Ursu Ig, care prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul acordării unui ajutor în redobândirea cetățeniei române, precum și acordarea unui ajutor la înmatricularea la specialitatea dorită a rezidenturii la Universitatea de Medicină a dobândit suma de 4500 Euro; - *raportul de constatare tehnico-științific nr. 901* din 29.03.2011, din care rezultă, că careva indici de modificare a fonogramei în litigiu în procesul sau după efectuarea înregistrării audio nu au fost depistate, la fel nu au fost depistate careva caracteristici de montaj electronic pe suportul prezentat (f.d.54-66, vol. I); *procesul-verbal de confruntare dintre Plenis Natalia și Miha Ion* din 30.03.2011, din care rezultă că Ursu Ig. i-a prezentat-o pe Plenis N. ca fiind o rudă care dorește să facă rezidentura (f.d.151, vol. I); *descifrările convorbirilor telefonice de pe numerele de telefon mobil de care se folosea Ursu Igor și soția acestuia Ursu Vera* (f.d.136-139, vol. I), din care rezultă că în perioada 17.02.2010-27.03.2010 între Ursu Igor și Plenis Natalia au avut loc 187 discuții telefonice; *ordonanța din 30.03.2011*, prin care discul-suport informational Ellitex DVD+R 8x; 120 a 4,7 GB a fost recunoscut în calitate de corp delict și anexat la materialele cauzei; *anexa la raportul de constatare tehnico-științific nr. 901* din 29.03.2011, în care sunt descifrate convorbirile telefonice înregistrate pe discul-suport informațional Ellitex DVD+R 8x; 120 a 4,7 GB dintre Plenis Natalia și Ursu Igor, dialog ce se referă la înțelegerea dintre ei și condițiile acestei înțelegeri (f.d.61-66, vol. I).

Cît privește argumentul apărării referitor la inadmisibilitatea probei raportului de testare "poligraf" Colegiul relevă că, raportul respectiv, într-adevăr nu poate fi acceptat ca probă, deoarece utilizarea poligrafului nu este prevăzută de art. 93 Cod de procedură penală, ca mijloc de probă, însă celelalte probe descrise mai sus cu certitudine dovedesc comiterea infracțiunii incriminate de către inculpat.

Instanța de recurs consideră neîntemeiate solicitările apărării referitor la declararea inadmisibilității probelor discul-suport informațional "Ellitex" care a fost recunoscut ca corp delict și convorbirile imprimate, care conțin înregistrări audio obținute de către o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale într-o cauză penală și nu întrunesc condițiile stipulate la art. 164 Cod de procedură penală.

La acest capitol Colegiul relevă că discul-suport informațional "Ellitex"

și descifrările convorbirilor telefonice imprimate nu pot fi excluse ca probe, or convorbirile telefonice au fost înregistrate de către partea vătămată pînă la pornirea procesului penal și în conformitate cu prevederile art. 158 Cod de procedură penală, discul nominalizat cu înscrierea convorbirilor telefonice corect a fost recunoscut în calitate de corp delict, cu atașarea acestuia la materialele cauzei. Totodată, Colegiul lărgit ține să menționeze că descifrările convorbirilor telefonice vin să confirme declarațiile părții vătămate care a depus depoziții sub jurământ, fiind avertizată în conformitate cu prevederile art. 311-312 Cod penal de răspundere penală, pentru darea de declarații false. Astfel că, aceste descifrări ale convorbirilor telefonice aduc un grad de credibilitate declarațiilor părții vătămate.

La fel, instanța de recurs menționează că în acțiunile ce i se incriminează lui Ursu Igor se regăsesc elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal - escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere în proporții mari și anume:

Dobîndirea ilicită se dovedește prin luarea ilegală și gratuită a surselor bănești de către inculpat din posesia părții vătămate care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acesteia săvîrșită în scop de cupiditate, fapt confirmat prin declarațiile martorilor Plenis R., Plenis T. și Gavrilov V., precum și prin descifrările înregistrărilor convorbirilor telefonice între partea vătămată și inculpat.

Abuzul de încredere fiind prezent avînd ca bază relațiile interpersonale, într-un cerc de persoane, ce l-au recomandat pe inculpat, ca persoană ce o poate ajuta la redobîndirea cetățeniei române și perfectarea pașaportului român.

Înșelăciunea - prin aceea că inculpatul nu a întreprins careva măsuri pentru a perfecta pașapoartele românești promise, totodată nu a întreprins nimic pentru a facilita înmatricularea la studii a pătimatei la specialitatea dorită, iar acțiunile pe care le-a întreprins și anume i-a făcut cunoștință lui Plenis N. cu martorul Miha I., care la acel moment deținea funcția de șef al secției gastrologie al Centrului "Mamei și Copilului", au fost efectuate cu scopul de a cîștiga încrederea părții vătămate și a o determina pe aceasta să-i transmită suma solicitată.

Colegiul respinge alegațiile recurentului referitor la examinarea superficială a apelului și motivarea sumară a hotărârii contestate de către instanța de apel.

La acest capitol instanța de recurs relevă că potrivit jurisprudenței CEDO, hotărârile judecătorești trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează. Întinderea acestei obligații poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și trebuie analizată în lumina ansamblului circumstanțelor cauzei. Astfel, Curtea în cauza Garcia Ruis vs Spania și Helle vs Finlanda a considerat că, respingând o cale de atac, instanța sesizată poate, în principiu, să își însușească motivele reținute în decizia atacată.

În speță, Curtea de Apel a menținut fără modificări soluția instanței de fond.

Ca temei de recurs recurentul mai invocă și pct. 14) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, argumentând că prin Hotărârea nr. 26 din 23.11.2010 a Curții Constituționale a fost declarat neconstituțional alin. (6) al art. 63 Cod de procedură penală, care stipula, dacă, la expirarea termenelor indicate în alin. (2), nu s-a dispus scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau punerea ei sub învinuire, calitatea de bănuț încetează de drept. Încetarea de drept a calității de bănuț în legătură cu expirarea termenelor indicate în alin. (2) în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente, nu împiedică punerea persoanei sub învinuire pentru același fapt.

La acest capitol Colegiul lărgit relevă, că hotărârea nominalizată nu este relevantă la caz, or în speță persoana nu a fost pusă sub învinuire după acumularea ulterioară a probelor.

Totodată, instanța de recurs respinge argumentul apărării privind nulitatea ordonanței de punere sub învinuire pe motiv că această acțiune procesuală a fost efectuată peste termenul prevăzut la art.63 Cod de procedură penală, or din conținutul art. 251 Cod de procedură penală, rezultă că încălcările prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal și atrage nulitatea actului procedural, pot fi încălcări *absolute* și *relative*:

Alin. (2) al aceluiași articol stipulează exhaustiv, care sunt încălcările absolute ce nu se înlătură nici într-un mod și atrag nulitatea actului

procedural.

Astfel, reieșind din prevederile art. 254 alin. (4) Code de procedură penală, rezultă că celelalte încălcări ale prevederilor legale decît cele stipulate la alin. (2) sunt încălcări relative și atrag nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată –cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Încălcarea procesuală la care se referă recurentul nu se atribuie la încălcările prevăzute de alin. (2) art. 251 Cod de procedură penală, aceasta fiind o încălcare relativă și urma a fi invocată în cursul efectuării acțiunii, or, Ursu Ig. a fost pus sub învinuire la 11.10.2012, fiindu-i înmînată ordonanța de punere sub învinuire la aceeași data în prezența avocatului Buliga I. (f.d.224, vol. I).

Astfel, în cazul în care partea apărării a considerat că în cadrul urmăririi penale a fost încălcată procedura de punere sub învinuire, iar Ursu Ig. a fost menținut în calitate de bănuït cu depășirea termenilor prevăzuți la art. 63 alin. (2) pct.3) Cod de procedură penală, urma să conteste aceste acțiuni ale organului de urmărire penală în ordinea prevăzută de art. 313 Cod procedură penală, fapt care nu rezultă din materiale cauzei.

Reieșind din cele menționate mai sus Colegiul consideră, că este irelevant și următorul argument al recurentului, care indică că apărarea a contestat procedura punerii sub învinuire, or după cum s-a menționat anterior, inculpatul sau avocatul acestuia urmau să conteste pretinsa încălcare în cursul efectuării acțiunii judecătorului de instrucție în termenii prevăzuți de lege.

Potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Un alt argument invocat de recurent este emiterea ordonanței de punere sub învinuire în absența de fapte noi ori recent descoperite sau a unui viciu

fundamental în cadrul procedurii precedente, prin ce consideră că au fost încălcate prevederile art. 17, 22, 230 CPP, art. 4 al Protocolului 7 la CoEDO.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat acest argument relevând următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi ori recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea respectivă, însă Colegiul ține să menționeze că aceste condiții sunt **obligatorii** în cazul în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire *au fost adoptate legal*.

Instanța de recurs conchide, că în speță aceste condiții pentru reluarea urmăririi penale nu pot fi aplicabile, or prin încheierea din 15 martie 2012, judecătorul de instrucție constatând că în ordonanța atacată procurorul superficial s-a expus asupra acțiunilor lui Ursu Ig. referitor la comiterea escrocheriei, iar acțiunile organului de urmărire penală nu au fost efectuate în conformitate cu prevederile art. 19 Cod de procedură penală, fapt ce a lezat dreptul părții vătămate la un proces echitabil, a admis plîngerea petiționarei declarînd nulă ordonanța din 21 iunie 2012.

Altfel spus, judecătorul de instrucție prin încheierea adoptată la 15 martie 2012 a constatat, că ordonanța privind încetarea urmăririi penale din 21 iunie 2011 a fost *adoptată ilegal*, și în conformitate cu prevederile art. 313 alin. (5) Cod de procedură penală, a dispus admiterea plîngerii părții vătămate declarînd nule ordonanța din 21 iunie 2012 și ordonanța procurorului ierarhic superior din 15 februarie 2012, obligînd totodată procurorul să lichideze încălcările depistate.

Prin urmare, în cazul dat nu suntem în prezența reluării urmăririi penale după adoptarea *legală* a ordonanței de încetare a urmăririi penale, astfel că nu era necesar ca să fie invocate careva fapte noi sau recent descoperite.

La fel, Colegiul lărgit consideră, că cauza Zolotuhin vs Rusia la care face referire recurentul este irelevantă speței, or în cauza nominalizată Zolotuhin a fost urmărit penal, *repetat* pentru aceeași faptă, pentru care anterior a fost condamnat în baza art. 158 din Codul contravențional al F. Ruse, la 3 zile arest.

În acest context Colegiul reține cauza Horceag vs România în care Curtea a relevat, că art. 4 din Protocolul nr. 7, *principiul non bis in idem se aplică doar după o condamnare definitivă ori o achitare a unei persoane.*

Așadar, ordonanța privind încetarea urmăririi penale din 21 iunie 2011 nu este o măsură definitivă întrucât ea este supusă controlului ierarhic, astfel încât nu poate fi asimilată unei hotărâri de achitare. În consecință, a doua procedură nu este altceva decât continuare primei proceduri. De aceea, nu există nici o violare a art. 4 din Protocolul nr. 7, argumentul invocat de apărare în acest sens fiind neîntemeiat.

În continuare instanța de recurs constată că în speță nu și-a găsit confirmare nici temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, invocat de recurent, deoarece deciziile care sunt menționate de avocatul Mazniuc Victor nu sunt relevante speței, or în cauza penală nr. 1ra-357/2008 din 25.04.2008 instanța constatând mai multe încălcări de procedură, și anume: acțiunile de urmărire penală au fost efectuate pînă la începerea urmăririi penale, unele acțiuni au fost efectuate fără autorizarea judecătorului de instrucție, de către organul de urmărire penală a fost încălcat termenul limită de menținere în calitate de bănuți - fapt care în cumul a atras nulitatea actelor procedurale, motiv din care, instanța a conchis că procesul penal în privința inculpaților Luchian A., Cojocarul A. și Gorceag O. urmează a fi încetat în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cît privește decizia CSJ nr. 1ra-889/2011 din 27.12.2011, Colegiul lărgit menționează că și în acest caz instanța de recurs a constatat că inculpatului i-a fost încălcat dreptul de a nu fi urmărit de mai multe ori garantat de art. 22 Cod de procedură penală, or în speță urmărirea penală în privința lui Guțu A. a fost încetată în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, ulterior procurorul pentru aceeași faptă i-a înaintat lui Guțu A. învinuirea, fără a emite o ordonanță de reluare a urmăririi penale.

Generalizînd cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide că hotărârile contestate sunt legale și întemeiate, argumentele avocatului Mazniuc Victor privind nevinovăția inculpatului Ursu Igor urmînd a fi respinse ca fiind declarative, iar cele referitoare la încălcările procedurale, ca fiind neîntemeiate.

Așa dar, Colegiul lărgit conchide că temeiurile indicate de recurent nu

sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor contestate, prin urmare acesta urmează a fi respins ca fiind inadmisibil.

13. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Mazniuc Victor în numele inculpatului Ursu Igor, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, în cauza penală în privința lui *Ursu Igor Anatolie*, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 25 februarie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru